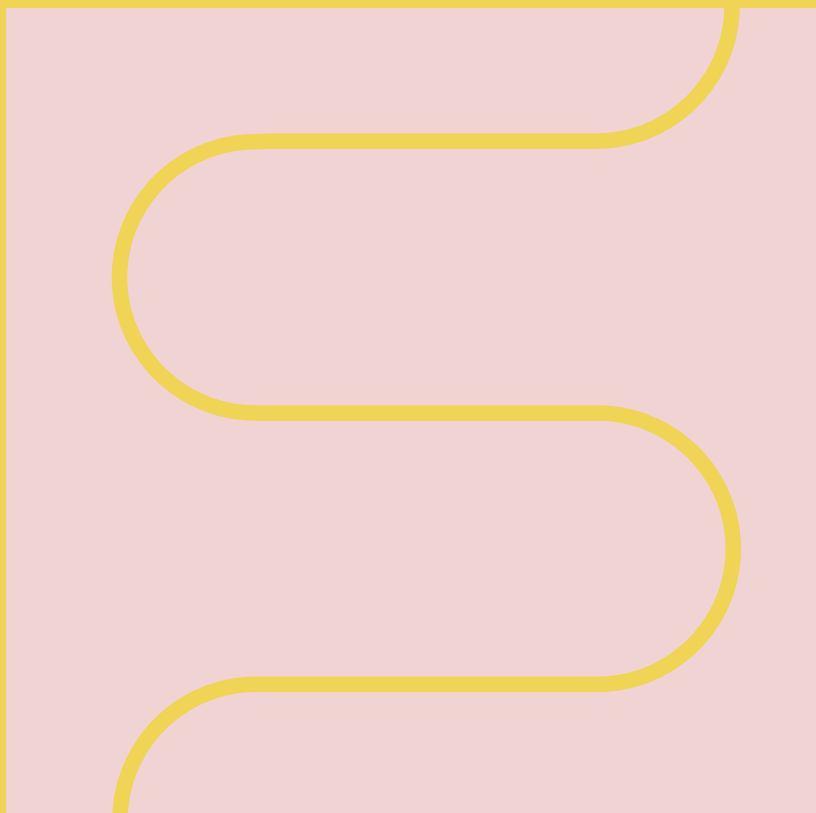

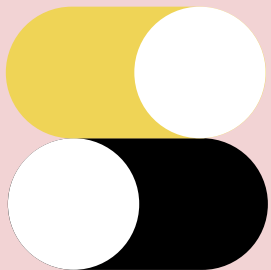

**Aan de slag met XR:
hoe start je het gesprek
in je instelling?**

Aan de slag met XR: hoe start je het gesprek in je instelling?

Op deze uitgave is de Creative Commons Naamsvermelding-GelijkDelen 4.0-licentie van toepassing. Maak bij gebruik van dit werk vermelding van de volgende referentie: Schols, A., Boots, J., & Smits, D. (2025). *Aan de slag met XR: hoe start je het gesprek in je instelling?* Utrecht: Npuls.

Aan de slag met XR: hoe start je het gesprek in je instelling?

Doelgerichte en bewuste toepassing van XR in het onderwijs: dát is de horizon van dit toekomstbeeld. De weg daarnaartoe begint bij een goed gesprek.

Het toekomstbeeld als gespreksstarter

Het beeld schetst de leeromgeving in 2032 die flexibeler, rijker en beter verbonden is. Het toont kansen én complexiteit: XR biedt levensechte leerervaringen, terwijl publieke waarden zoals privacy, toegankelijkheid en autonomie stevig bewaakt moeten worden.

Het toekomstbeeld geeft bestuurders, docenten en ondersteuners een gemeenschappelijk kader om te bepalen waar XR het onderwijs echt kan versterken. Maar ook welke risico's aandacht vragen, welke randvoorwaarden noodzakelijk zijn en welke (beleids)keuzes eerst gemaakt moeten worden.

Hoe gebruik je dit toekomstbeeld?

Je vindt twee varianten van de tekst die hetzelfde perspectief schetsen:

- Variant A: de oorspronkelijke gedragen basistekst zoals die is ontstaan uit verschillende sessies met belanghebbenden.
- Variant B: de meer toegankelijke, wat vlottere versie.

Samen met de [korte video](#) en [stripverhalen](#) kun je het beeld snel tot leven brengen. Ze nodigen teams uit even afstand te nemen van hun dagelijkse praktijk en helpen hen het gesprek te richten op onderwijswaarden, professionalisering en randvoorwaarden in plaats van technologie.

Handige gespreksstarters

Op de volgende pagina vind je een overzicht van vragen die passen bij verschillende rollen binnen je instelling. Van lerende en onderwijsprofessional tot adviseur of bestuurder. Elk kijken jullie vanuit een andere verantwoordelijkheid naar XR. De vragen vormen geen checklist, maar helpen om verschillende perspectieven op tafel te krijgen. Samen bepalen jullie welke onderwerpen prioriteit verdienen.

Lerende	Hoe kan XR mij helpen beter en sneller te leren en mij ruimte geven om mijn studie (beter) zelf in te richten?
Onderwijsprofessional	- Hoe kan ik mijn onderwijs goed aanvullen door effectief gebruik te maken van de mogelijkheden van XR? En wat en wie heb ik daarbij nodig? - Hoe kan ik mij ontwikkelen om XR op de juiste manier in te zetten in mijn onderwijs? En wie heb ik nodig?
Adviseur	- Hoe kunnen wij de informatie/kennis over XR effectief verzamelen en op een goede manier inzetten in de onderwijspraktijk? - Hoe kunnen wij de instellingsinfrastructuur zo goed mogelijk organiseren? - Hoe zorgen wij ervoor dat de landelijke (kennis)infrastructuur goed wordt verbonden aan de infrastructuur in onze instelling? - Hoe willen wij in onze instelling omgaan met verantwoord XR gebruik?
Onderwijsondersteuner	- Hoe organiseren wij de ondersteuning voor XR, zodat die vergelijkbaar is met de ondersteuning van bijvoorbeeld laptops en telefoons? - Hoe kunnen wij het primaire proces het beste ondersteunen? En hoe kan ik als ondersteuner mijzelf het beste scholen om mee te kunnen in de ontwikkelingen?
Manager	- Hoe passen wij dit beeld toe in onze instelling? - Hoe stellen wij de juiste kaders, zodat XR duurzaam, effectief en veilig ingezet kan worden in ons onderwijs? - Hoe gaan wij in onze instelling om met verantwoord technologie gebruik en wat is daarvoor nodig?
Bestuurder	- Hoe gaan wij ons als instelling organiseren om dit beeld te realiseren? En is daar binnen onze instelling voldoende ruimte voor? - Wat is de impact van de verrijking van de leeromgeving met XR voor onze instelling?

Klaar voor de eerste stap? Zo begin je

Met deze vragen scherp op je netvlies kun je meteen beginnen met een eerste, klein maar betekenisvol XR-gesprek:

- Zorg dat iedereen het toekomstbeeld heeft gelezen.
- Kijk eventueel samen de video, ook de strips kunnen het beeld nog levendiger maken.
- Kies per rol één of twee vragen die passen bij jullie situatie.
- En vooral: begin bij wat al kan, niet bij wat nog niet perfect is.

Zo ontstaat ruimte om stap voor stap te onderzoeken welke meerwaarde XR kan hebben én welke randvoorwaarden daarvoor nodig zijn.

Van gesprek naar actie

Zoek je na dit eerste gesprek meer houvast? In de [workshopreeks](#) van Npuls werk je met concrete hulpmiddelen, zoals het [XR-framework en volwassenheidsmodel](#). Deze helpen je om je verder te ontwikkelen op verschillende onderdelen zoals visie, beleid, infrastructuur en ondersteuning. Daarmee groeit een eerste goed gesprek uit tot een concreet ontwikkeltraject!

**Onderwijs
bewegen.**